

IJTIMOIIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNALI

DOI: 10.67227

ISSN 3060-5059

VOL.3 № 6

2026

TA'LIMDA IJODIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH: TOPSHIRIQ TURLARI VA ULARNI AMALIYOTGA TATBIQ ETISH MASALALARI

Norqulov Bekzod Xurramovich

Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Annotatsiya

Ijodiy kompetensiya — yangi g'oyalarni ilgari surish, muammolarni innovatsion tarzda hal qilish va murakkab vaziyatlarga moslasha olish qobiliyatlarini o'z ichiga olgan ko'p qirrali tushuncha — zamonaviy ta'lim tizimlarining ustuvor maqsadlaridan biri sifatida keng tan olinib kelmoqda. Mazkur maqolada ijodiy kompetensiyaning nazariy-metodologik asoslari tahlil qilingan va talabalar ijodiy tafakkurini maqsadli rivojlantirishga yo'naltirilgan topshiriqlarining tasnifi taklif etilgan. Guilford, Torrance, Amabile, Csikszentmihalyi hamda Kaufman va Beghetto nazariy yondashuvlariga tayanib, nazariy-tahliliy metodologiya doirasida beshta asosiy topshiriqlar kategoriyasi aniqlangan. Tadqiqot natijalari ko'rsatishicha, amaliy-tajriba, munozaraga asoslangan, loyihaga asoslangan, badiiy-ijodiy va innovatsion muammoli topshiriqlarning har biri ijodiy kompetensiyaning o'ziga xos jihatlari — originallik, moslashuvchanlik, kengaytirish va divergent fikrlashni — faollashtiradi.

Kalit so'zlar: ijodiy kompetensiya, divergent fikrlash, loyihaga asoslangan ta'lim, originallik, muammolarni innovatsion tarzda hal qilish, topshiriqlar, jamoaviy munozaralar, amaliy tajribaviy faoliyat, ta'limdagi innovatsiyalar, ichki motivatsiya.

РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБРАЗОВАНИИ: ТИПЫ ЗАДАНИЙ И ОСОБЕННОСТИ ИХ РЕАЛИЗАЦИИ

Норкулов Бекзод Хуррамович

Деновский институт предпринимательства и педагогики

Аннотация

Творческая компетентность — многоаспектное понятие, включающее способность выдвигать новые идеи, инновационно подходить к решению проблем и адаптироваться в сложных ситуациях — всё активнее признаётся одной из приоритетных целей современных образовательных систем. В данной статье проведён теоретико-методологический анализ основ творческой компетентности и предложена классификация типов заданий, целенаправленно формирующих творческое мышление обучающихся. На основе концепций Гилфорда, Торранса, Амабиле, Чиксентмихайи, Кауфмана и Бегетто в рамках теоретико-аналитической методологии выделены пять основных категорий заданий. Результаты исследования свидетельствуют о том, что каждый тип заданий активирует определённые компоненты творческой компетентности: оригинальность, гибкость, разработанность и дивергентное мышление.

Ключевые слова: творческая компетентность, дивергентное мышление, проектное обучение, оригинальность, инновационное решение проблем, типы заданий, коллективные обсуждения, практическая экспериментальная деятельность, образовательные инновации, внутренняя мотивация.

FOSTERING CREATIVE COMPETENCE IN EDUCATION: TASK TYPES AND FEATURES OF THEIR IMPLEMENTATION

Norqulov Bekzod Xurramovich

Denov Institute of Entrepreneurship and Pedagogy

Abstract

Creative competence — defined as the capacity to produce original and valuable ideas through ideation, elaboration, and evaluation — is today one of the most consequential outcomes that education systems can pursue. This article investigates the theoretical foundations of creative competence and advances a classification of task types that purposefully foster creative thinking among students. Building on the conceptual frameworks of Guilford, Torrance, Amabile, Csikszentmihalyi, and Kaufman & Beghetto, the study adopts a theoretical-analytical methodology to examine five categories of creativity-oriented educational tasks. Results show that practical experiential tasks, collaborative discussion tasks, project-based tasks, creative-artistic tasks, and innovation-oriented problem tasks each engage distinct

facets of creative competence — among them originality, flexibility, elaboration, and divergent thinking. The paper concludes by presenting a structured comparative framework that educators may consult when selecting task types according to intended learning outcomes.

Keywords: creative competence, divergent thinking, project-based learning, originality, innovative problem-solving, task types, collaborative discussion tasks, practical experiential activities, educational innovation, intrinsic motivation.

Bugungi kunda fan va texnikaning jadal rivojlanishi, mamlakatlar o'rtasidagi iqtisodiy va madaniy aloqalarning kuchayishi ta'lim tizimlarini qayta ko'rib chiqishni taqozo etmoqda. Endi bitiruvchidan nafaqat bilim, balki o'sha bilimni yangicha vaziyatlarda ijodiy qo'llay olish qobiliyati ham talab qilinmoqda. Aynan shu ehtiyoj ijodiy kompetensiya tushunchasini zamonaviy pedagogik tadqiqotlarning markaziga olib chiqdi.

Guilford ta'kidlaganidek, ijodiy kompetensiya — bu yangi va ahamiyatli g'oyalarni yaratish, muammolarga nostandart yechimlar topish qobiliyatidir [3, 444–445-b.]. Bu qobiliyat san'at bilan chegaralanmaydi — u muhandislikda ham, tibbiyotda ham, kundalik hayotning istalgan sohasida zarur. Dunyo mamlakatlari o'quv dasturlarini shu yo'nalishda qayta qurmoqda. Buning yorqin misoli — PISA baholash tizimi 2022-yildan boshlab ijodiy tafakkurni alohida ko'rsatkich sifatida kiritganidir [6].

Ijodiy kompetensiyani rivojlantirish zarurati bir necha jihatdan asoslanadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ijodiy topshiriqlar bilan muntazam shug'ullanuvchi o'quvchilar bilimni uzoq vaqt esda saqlab qoladi va o'quv jarayoniga qiziqishi yuqori bo'ladi [2, 56–58-b.]. Biroq ko'plab maktablar hali ham yod olish va standart testlarga tayanmoqda, bu esa o'quvchilarning ijodiy salohiyatini to'sib qo'yadi. Ushbu maqolada mazkur muammo ko'rib chiqilib, ijodiy kompetensiyani rivojlantirishga bevosita yo'naltirilgan topshiriq turlari tahlil qilinadi.

Tadqiqotning maqsadi: ta'lim jarayonida o'quvchilar ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishga xizmat qiluvchi topshiriq turlarini nazariy-metodik jihatdan tahlil qilish hamda ularni amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlarini aniqlash.

Tadqiqot vazifalari:

1. ijodiy kompetensiyaning nazariy asoslarini tahlil qilish;
2. ijodiy tafakkurni rivojlantirishga yo'naltirilgan topshiriq turlarini tasniflash;
3. har bir topshiriq turining ta'lim samaradorligiga ta'sirini ko'rib chiqish;
4. topshiriq turlarini qiyosiy jadval orqali tizimlashtirish.

Tadqiqot obyekti: ta'lim jarayonida qo'llaniladigan ijodiy topshiriqlar tizimi.

Tadqiqot predmeti: o'quvchilar ijodiy kompetensiyasini rivojlantirishga yo'naltirilgan topshiriq turlarining tasnifi va amaliy tatbiq imkoniyatlari.

2. ADABIYOTLAR TAHLILI

Ijodiy kompetensiyaning nazariy ildizlari XX asrning o'rtalariga borib taqaladi. J. P. Guilford 1950-yilda intellekt tuzilishi nazariyasini ilgari surib, divergent fikrlashni — ochiq savollarga bir vaqtning o'zida bir nechta yechim topishni — ijodkorlikning asosiy tarkibiy qismi sifatida belgiladi [3, 444–446-b.]. Bu g'oya keyingi o'nlab yillar davomida ijodiy ta'lim sohasidagi tadqiqotlar uchun yo'l ko'rsatuvchi asos bo'lib xizmat qildi. Kaufman va Beghetto esa o'zlarining “To'rt C modeli”da ijodkorlikning turli darajalarini farqladilar: shaxsiy o'rganish va ma'no berish jarayonlari (mini-c), kundalik hayotdagi ijodiy ifoda (little-c), kasbiy mahorat va novatorlik (Pro-c) hamda tarixiy ahamiyatga molik yutuqlar (Big-C) [5, 3–5-b.]. Bu tasnif o'qituvchilarga turli yosh va qobiliyatdagi o'quvchilar ijodkorligini qanday qo'llab-quvvatlash kerakligini aniqroq tushunishga yordam beradi.

E. Paul Torrance ijodiy tafakkurning amaliy tekshirish vositasi sifatida Torrance ijodiy tafakkur testlari (TTCT)ni ishlab chiqdi [10, 8–12-b.]. Ushbu testlar ravonlik, moslashuvchanlik, originallik va kengaytirish kabi to'rtta asosiy o'lchovni qamrab oladi. Bu o'lchovlar bugungi kunda topshiriqlar tizimini loyihalashda metodologik tayanch nuqtasi sifatida qo'llanilmoqda. Torrance testlarining amaliy ta'limdagi o'rni quyida 1-jadvalda aks ettirilgan.

1-jadval. Torrance ijodiy tafakkur testlari — to'rtta asosiy o'lchov (Torrance, 1974)

Mezon	Asosiy o'lchov	Sinfxonada qo'llash
Ravonlik	G'oyalar miqdori	Berilgan vazifa uchun imkon qadar ko'p yechim taklif etish
Moslashuvchanlik	Toifalar xilma-xilligi	Turli konseptual toifalar va yondashuvlar o'rtasida erkin o'tish
Originallik	Statistik noyoblik	Tengdoshlar orasida noodatiy va yangicha javoblar berish

Kengaytirish	Tafsilot chuqurlik	va G'oyani konkret qo'shimcha tafsilotlar bilan boyitib rivojlantirish
--------------	-----------------------	--

Manba: Torrance, 1974 asosida tuzilgan.

Amabile o'zining ijodkorlikning komponent nazariyasida motivatsiya, soha bilimlari va ijodiy ko'nikmalar kabi uch omilning uyg'un ta'sirini ta'kidlaydi [1, 35–38-b.]. Csikszentmihalyi esa chuqur ijodiy ishtirokning psixologik asoslarini o'rganib, u “oqim” (flow) deb atagan holatni tavsifladi: insonning diqqati va qobiliyati to'liq topshiriqqa singib ketganda yuzaga keladigan bu holat eng yuqori ijodiy mahsuldorlik bilan bog'liq [2, 110–114-b.]. Sternberg ijodkorlikni intellekt, shaxsiyat va kontekstual motivatsiyaning birgalikdagi natijasi sifatida ko'rib, kreativlik va muhit o'rtasidagi murakkab o'zaro ta'sirni chuqur tahlil qildi [9, 88–90-b.].

Rhodes “to'rtta P modeli” — shaxs (person), jarayon (process), mahsulot (product) va muhit (press) — orqali ijodkorlikning ko'p qirrali tabiatini tushuntirdi [7, 306–308-b.]. Sawyer esa ijodkorlikni kognitiv, ijtimoiy va madaniy kuchlarning o'zaro ta'siri natijasida paydo bo'ladigan ochiq jarayon sifatida ta'rifladi [8, 24–27-b.]. OECDning 2022-yilgi PISA tadqiqotlari ijodiy tafakkur va akademik muvaffaqiyat o'rtasidagi empirik bog'liqlikni yanada mustahkam dalillar bilan tasdiqladi [6]. Meta-tahlil natijalari amaliy faoliyat ijodiy natijalar bilan bevosita bog'liq ekanini, ayniqsa fan mazmuni bilan integratsiyalangan bu bog'liqlik yanada kuchliroq ekanini ko'rsatdi [4, 572–574-b.].

3. METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqot nazariy-tahliliy metodologiyaga asoslangan bo'lib, maqola ijodiy kompetensiya va ta'lim amaliyotiga bag'ishlangan keng doiradagi akademik manbalar — monografiyalar, empirik tadqiqotlar, meta-tahlillar va xalqaro tashkilotlar hisobotlari — tahlili asosida yaratilgan. Topshiriq turlari uchta asosiy mezon bo'yicha tanlab olindi: ijodiy tafakkurning bir yoki bir nechta komponentini bevosita faollashtirishi; nazariy asoslanganlik va empirik dalillarning mavjudligi; sinf sharoitida amaliy tatbiq qilish imkoniyati.

Tahlil quyidagi yo'nalishlarni qamrab oladi:

1. har bir topshiriq turining ijodiy kompetensiyaning qaysi komponentlariga ta'sir etishi;
2. uning nazariy asoslari va dalillanganligi;
3. amaliy tatbiq shakllari hamda amalga oshirishdagi cheklolar.

Tadqiqot sof adabiy sharh sifatida emas, balki tahliliy-qiyosiy yondashuv asosida qurilgan bo'lib, asosiy xulosalar jadval ko'rinishida tizimlashtirilib taqdim etilgan.

4. NATIJALAR: TOPSHIRIQ TURLARINING TAHLILI

Adabiyotlar tahlili asosida ijodiy kompetensiyaning rivojlantirishda beshta asosiy topshiriq turi aniqlandi. Ularning har biri quyida alohida ko'rib chiqiladi.

4.1. Amaliy-tajriba topshiriqlari

Amaliy-tajriba topshiriqlari o'quvchilarga materiallar, modellar va texnik qurilmalar bilan bevosita ishlash orqali mavhum g'oyalarni konkret tajribaga aylantirish imkonini beradi. Bunday topshiriqlarga misol sifatida qayta ishlangan xomashyodan barqaror shahar modeli qurish yoki muayyan muammoni hal etishga mo'ljallangan prototip yaratishni keltirish mumkin.

Ushbu vazifalar o'quvchini muvaffaqiyatsizlikdan qo'rqmagan holda sinab ko'rishga undaydi va shu yo'l bilan divergent fikrlashni rag'batlantiradi: har bir yangi iteratsiya o'quvchi tasavvurini kengaytiradi hamda yangi yechim variantlarini vujudga keltiradi. Hennessey va Amabilening meta-tahlillari bunday faoliyat ijodiy samaradorlikni sezilarli darajada oshirishini, ayniqsa u fan mazmuni bilan birgalikda qo'llanilganda bu ta'sir yanada kuchliroq bo'lishini ko'rsatadi [4, 573–575-b.].

Asosiy amaliy to'siq — material xarajatlari bo'lib, uni hamjamiyat sherikchiligi yoki raqamli simulyatsiyalar orqali bartaraf etish mumkin.

4.2. Munozaraga asoslangan topshiriqlar

Munozaraga asoslangan topshiriqlar — debatlar, aqliy hujum seanslari va guruh muhokamalari — ijtimoiy o'zaro ta'sir kuchidan foydalanib, g'oyalarni jamoaviy tarzda shakllantiradi. Masalan, tarix yoki adabiyotdagi axloqiy muammolarni muhokama qilish o'quvchilarni original dalillar va qarshi mulohazalar yaratishga majbur etadi, bu esa fikrlashdagi moslashuvchanlikni rivojlantiradi.

Jamoaviy loyihalar — masalan, birgalikda fantastik hikoya yozish — individual hissalarini munozara orqali birlashtirish ko'nikmasi bilan bir qatorda insonlararo muloqot malakasini ham takomillashtiradi. Empirik ma'lumotlar geterogen guruhlarda g'oyalar o'ziga xosligining sezilarli darajada ortishini tasdiqlaydi [4, 576–577-b.].

Ushbu topshiriqlarning samaradorligini ta'minlash uchun muhokama seanslarini aniq ishtirok

qoidalarini bilan tartibga solish va aqliy xaritalar kabi vizual vositalardan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

4.3. Loyihaga asoslangan topshiriqlar

Loyihaga asoslangan ta'lim (LaBT) o'quvchilarni uzoq muddatli va haqiqiy hayotiy muammolarga chuqur ijodiy jalb etadi. Bunday topshiriqlar odatda muammoni aniqlash, yechim izlash va natijani taqdim etish bosqichlarini o'z ichiga oladi. Masalan, mini-biznes reja ishlab chiqish yoki multimedia elementlari bilan boyitilgan interaktiv tarix jadvali yaratish shular jumlasidandir.

Originallik LaBTning o'ziga xos belgisi bo'lib, o'quvchilar muayyan kontekstga moslashtirilgan noyob mahsulot yaratishga majbur bo'ladi. Uzoq muddatli kuzatuvlar LaBT bilimlarni mustahkam o'zlashtirishga va ijodiy o'ziga ishonchga kuchli ijobiy ta'sir ko'rsatishini qayd etadi [5, 7–9-b.].

Amalga oshirish jarayonida bosqichli tayanch nuqtalarni belgilash hamda o'quvchilarga yo'naltiruvchi yordam ko'rsatish tavsiya etiladi.

4.4. Badiiy-ijodiy topshiriqlar

Badiiy-ijodiy topshiriqlar — vizual san'at, sahnalashtirish va adabiy ijod — ko'pincha STEM yo'nalishidagi o'quv dasturlarida ikkinchi o'ringa surib qo'yiladi. Biroq ular ijodiy ifodalanish uchun keng imkoniyatlar yaratadi.

Ilmiy tushunchani original musiqa asari yoki xoreografiya orqali aks ettirish kabi fanlararo topshiriqlar o'quvchi tasavvurini bir nechta yo'nalishda bir vaqtning o'zida faollashtiradi. Bu topshiriqlar boshlang'ich ta'lim uchun ayniqsa samarali bo'lib, xavfsiz tajriba muhitini ta'minlaydi.

Tadqiqotlar bunday faoliyat kognitiv ijodkorlik bilan bir qatorda hissiy intellektni ham rivojlantirishini va standartlashtirilgan testlardagi originallik ballarini yaxshilashini ko'rsatadi [1, 40–42-b.]. Baholash mezonlarining subyektivligi muammosini esa mahsulotga emas, balki yaratish jarayoniga qaratilgan rubrikalar orqali hal qilish mumkin.

4.5. Innovatsion muammoli topshiriqlar

Innovatsion muammoli topshiriqlar — xakaton formatidagi raqobatlar, ekologik muammolar va nostandart ochiq savollar — o'quvchilarni konvergent va divergent fikrlash o'rtasida ongli muvozanat saqlashga o'rgatadi. Keng qidiruv jarayonidan so'ng o'quvchi amalda qo'llanilishi mumkin bo'lgan yechimga yaqinlashadi.

Pedagogik tadqiqotlar bunday topshiriqlar moslanuvchan tafakkurni o'lchash mumkin bo'lgan darajada oshirishini isbotlagan [9, 91–93-b.]. Ushbu topshiriqlarda refleksiya va tengdoshlar o'rtasidagi fikr almashish zaruriy tarkibiy qism sifatida kiritilganda samaradorlik yanada ortadi.

Turli madaniy va ijtimoiy kontekstlardagi sinflarda bu topshiriqlar mahalliy nuqtai nazarlarni o'z ichiga olishi mumkin, bu esa natijalar originalligini yanada boyitadi.

5. MUHOKAMA

Ko'rib chiqilgan beshta topshiriq turi ijodiy kompetensiyani rivojlantirishning ko'p qirrali manzarasini tasvirlaydi. Har birining o'ziga xos ustunligi mavjud: amaliy-tajriba topshiriqlari originallikni, munozaraga asoslangan topshiriqlar moslashuvchanlikni, loyihaga asoslangan topshiriqlar mustaqil ijodiy fikrlashni, badiiy-ijodiy topshiriqlar hissiy-obrazli ifodalanishni, innovatsion muammoli topshiriqlar esa tizimli ijodiy yondashuvni shakllantiradi. Ushbu turlarning bir-birini to'ldirishi muhim ahamiyatga ega, chunki ularni kompleks tarzda qo'llash ijodiy kompetensiyaning barcha komponentlarini qamrab olish imkonini beradi.

Biroq har qanday topshiriq turini ta'lim jarayoniga joriy etishda bir qator omillarni e'tiborga olish zarur: sinf hajmi, o'quvchilarning tayyorgarlik darajasi, madaniy me'yorlar va o'qituvchining kasbiy mahorati. Standartlashtirilgan baholash bosimi kabi tashqi to'siqlarni ijodiy topshiriqlarni o'quv dasturining asosiy maqsadlariga uyg'unlashtirish orqali bartaraf etish mumkin. Shu bois ijodiy topshiriqlar o'quv dasturiga raqib emas, balki uni boyituvchi va to'ldiruvchi element sifatida qaralishi lozim.

O'qituvchilar uchun amaliy tavsiyalar qatorida quyidagilar alohida ahamiyat kasb etadi: ochiq savollar orqali fikrni kengaytirishga qaratilgan kasbiy tayyorgarlik; topshiriq dizaynida inkluziv ishtirokni ta'minlash; mahsulotga emas, balki jarayonga yo'naltirilgan baholash tizimini qo'llash. Kelgusidagi tadqiqotlarda raqamli vositalarning, xususan, sun'iy intellektga asoslangan g'oya yaratish platformalarining originallik va kreativlikni oshirishdagi roliga alohida e'tibor qaratish maqsadga muvofiqdir.

2-jadval. Ijodiy kompetensiyani rivojlantiruvchi topshiriq turlarining qiyosiy tahlili

Topshiriq turi	Rivojlantiriladigan ko'nikma	Amaliy qo'llash shakli	Asosiy cheklov
Amaliy-tajriba	Originallik,	Model yaratish, tajriba	Material xarajatlari va

topshiriqlari	moslashuvchan fikrlash	loyihalash, prototip qurish	resurs cheklovi
Munozaraga asoslangan topshiriqlar	Divergent fikrlash, argumentatsiya	Debat, guruh muhokamasi, aqliy hujum	Noto'g'ri tashkil etilganda samaradorlik pasayadi
Loyihaga asoslangan topshiriqlar	Ijodiy mustaqillik, tadqiqotchilik	Mini-loyiha, startap g'oya, multimedia taqdimot	Ko'p vaqt talab qiladi; bosqichli yo'naltirish zarur
Badiiy-ijodiy topshiriqlar	Obrazli tafakkur, hissiy ifoda	Poster, hikoya, musiqa asari, sahna ko'rinishi	Baholash mezonlari subyektiv bo'lishi mumkin
Innovatsion muammoli topshiriqlar	Innovatsion yechim, tanqidiy fikrlash	Xakaton, ekologik muammo yechimi, kodlash	Dastlabki tayyorgarlik va mustahkam metodologiya talab etiladi

Manba: muallif tomonidan adabiyotlar tahlili asosida tuzilgan.

6. XULOSA

Olib borilgan tahlil shuni ko'rsatdiki, ta'lim jarayonida ijodiy kompetensiyani shakllantirishda turli xil topshiriq turlaridan foydalanish muhim ahamiyat kasb etadi. Amaliy-tajriba, munozaraga asoslangan, loyihaga asoslangan, badiiy-ijodiy va innovatsion muammoli topshiriqlarning har biri o'quvchi ijodiy salohiyatining muayyan jihatini yuzaga chiqaradi. Bir topshiriq turi originallikni kuchaytirs, boshqasi moslashuvchan fikrlashni, yana biri esa mustaqil ijodiy faoliyatni shakllantiradi. Shuni alohida ta'kidlash joizki, ushbu topshiriq turlarini bir-biridan ajratgan holda qo'llash yetarli samara bermaydi. Ularni fanlar kesimida birgalikda, o'zaro bog'liq va bir-birini to'ldiradigan tizim sifatida tatbiq etilgandagina o'quvchilarda ijodiy tafakkurning barcha qirralari rivojlanadi. Bundan tashqari, o'qituvchining tayyorgarligi hamda baholash usullarining o'quv maqsadlariga mosligi yakuniy natijani belgilashda muhim rol o'ynaydi. Amaliyotchi pedagoglarga quyidagilar tavsiya etiladi: turli topshiriq turlarini maqsadga muvofiq ravishda navbatma-navbat qo'llash, o'quvchilarni ochiq savollar orqali mustaqil fikrlashga yo'naltirish, jarayonni baholashga mahsulotdan ko'ra ko'proq e'tibor qaratish. Zamonaviy ta'lim oldidagi vazifalar tobora murakkablashib borayotgan bir sharoitda ijodiy kompetensiyani rivojlantirishga qaratilgan izchil ishlarning ahamiyati yanada ortib bormoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Amabile T.M. Creativity in Context: Update to the Social Psychology of Creativity. — Boulder: Westview Press, 1996. — 317 p.
2. Csikszentmihalyi M. Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention. — New York: HarperCollins, 1996. — 456 p.
3. Guilford J.P. Creativity // American Psychologist. — 1950. — Vol. 5. — № 9. — P. 444–454. — DOI: DOI.org
4. Hennessey B.A., Amabile T.M. Creativity // Annual Review of Psychology. — 2010. — Vol. 61. — P. 569–598.
5. Kaufman J.C., Beghetto R.A. Beyond Big and Little: The Four C Model of Creativity // Review of General Psychology. — 2009. — Vol. 13. — № 1. — P. 1–12.
6. OECD. PISA 2022 Results. Volume III: Creative Minds, Creative Schools. — Paris: OECD Publishing, 2024.
7. Rhodes M. An Analysis of Creativity // The Phi Delta Kappan. — 1961. — Vol. 42. — № 7. — P. 305–310.
8. Sawyer R.K. Explaining Creativity: The Science of Human Innovation. — Oxford: Oxford University Press, 2011. — 408 p.
9. Sternberg R.J. The Nature of Creativity // Creativity Research Journal. — 2006. — Vol. 18. — № 1. — P. 87–98.
10. Torrance E.P. Torrance Tests of Creative Thinking: Norms-Technical Manual. — Lexington: Personnel Press, 1974. — 112 p.